الفائــق في غريب الحديث

- عدا أى الأجانب قال : ... إذا كنت فى قوم عدًى لسْتَ منهم ... فكُلْ ما عُلْفتَ مِنْ خبَيثٍ وطَيبّ ... .

علىّ رضى ا تعالى عنه قال لبعض أصحابه وقد تخلّف عنه يوم الجمل : ما عدا مماّ بدا ! أى ما عداك ؟ بمعنى : ما منعك وما شغلك مما كان بدا لك من نُصْرتى ؟ ومنه الحديث : الـُسلْطان ذو عدوان وذو بدوان وذو تـُدْرأ . أى سريع الأنصرافِ والـَملال كثير البدء فى الأمور . والتـّـُدرأ : تفعل من الدرء وهو الدفع أى يدفع نفسه على الخطط ويتهَوّـَر .

في الحديث : سـُئل رجل متى تكون القيامة ؟ ؟ فقال : إذا تكاملت العِدّـَتان .

عدد أى عدّة أهل الجنة وعِدّة أهل النار . عِدْلها فى خد . لعادته وعادة فى بج . أعداد فى خب . تعادّنى فى أك . لا تـْعـَدل ولا تـُعدّـُ فى ند . قيمة عَدْل فى رج . وعدى فى سط . وتعدو فى لق . عاديت فى طم . وتعادٍ فى دف عدلوا فى ضو . ولا عَدْل فى صر . عادية فى رق . العدّو فى رض . الـَمعْدلـَة فى دف . الـَعْدَوة فى سح . عدنك فى دح . وأعدّـَه فى أد . العين مع الذال النبى صلى ا عليه وآله وسلم لا يَهْلـُك الناسُ حتى يـُعذرُوا من أَنفْسُهِم روى بفتح الياء وضَمّـِها . والفرق بينهما نحوه بين سَقيته وأسقيته وغَمدته وأغمدته . وحقيقة